

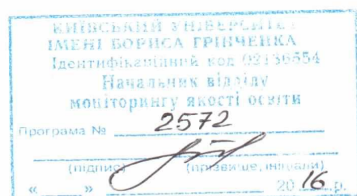
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор
з науково-методичної та
навчальної роботи
О.Б. Жильцов
« _____ » 2016 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**ПП 2.3.7 ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**
Спеціальність 7.010101 дошкільна освіта ОКР «Спеціаліст»

Київ 2016

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ**

КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

**ПП 2.3.7 ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

Спеціальність 7.010101 дошкільна освіта ОКР «Спеціаліст»

Київ 2016

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТИТУТ
КАФЕДРА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор

**з науково-методичної та
навчальної роботи**

_____ **О.Б. Жильцов**

«___» _____ 2016 р.

РОБОЧА НАВЧАЛЬНА ПРОГРАМА

ПП 2.3.7 ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ
ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Спеціальність 7.010101 дошкільна освіта ОКР «Спеціаліст»

Київ 2016

УДК 373.2..01:159.9
ББК 74.589

Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку: роб. прог. навч. дисцип. [для студентів спеціальності 7.01010101 «Дошкільна освіта»] / уклад. О. О. Стаєнна – Київський університет імені Бориса Грінченка, 2016.– 27 с.

Розробник:

Стаєнна Олена Олександрівна кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри дошкільної освіти Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри дошкільної освіти

Протокол від «30» серпня 2016 року № 1

Завідувач кафедри дошкільної освіти

_____ Г. В. Беленька

Заступник директора з науково-методичної та навчальної роботи

_____ М. А. Машовець

© КУ імені Бориса Грінченка, 2016 рік
© Педагогічний інститут, 2016 рік

ЗМІСТ

Пояснювальна записка	5
Структура програми навчальної дисципліни	7
I. Опис предмета навчальної дисципліни	7
II. Тематичний план навчальної дисципліни	8
III. Програма	9
<i>Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні засади ігрової діяльності</i> <i>дітей дошкільного віку</i>	9
<i>Змістовий модуль II. Програмно-методичне забезпечення ігрової діяльності</i> <i>дітей дошкільного віку</i>	10
<i>Змістовий модуль III. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку</i>	11
IV. Навчально-методична карта дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку»	13
V. Плани семінарських занять	15
VI. Завдання для самостійної роботи	18
Карта самостійної роботи.....	20
VII. Система поточного та підсумкового контролю	23
VIII. Методи навчання	25
IX. Методичне забезпечення курсу	25
X. Рекомендована література	26
Основна	26
Додаткова	26

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Робоча навчальна програма з дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку» є нормативним документом КУ імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою дошкільної освіти на основі освітньо-професійної програми підготовки спеціалістів відповідно до навчального плану для спеціальності «Дошкільна освіта» денної форми навчання.

Програму розроблено з урахуванням рекомендацій МОН України (лист № 1/9-736 від 06.12.2007 р.) «Про Перелік напрямів (спеціальностей) та їх поєднання з додатковими спеціальностями і спеціалізаціями для підготовки педагогічних працівників за освітньо-кваліфікаційними рівнями бакалавра, спеціаліста, магістра», Національної рамки кваліфікації та Базового компоненту дошкільної освіти – стандарту дошкільної освіти в Україні.

Робочу навчальну програму укладено згідно з вимогами кредитно-модульної системи організації навчання. Програма визначає обсяги знань, які повинен опанувати бакалавр відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики, алгоритму вивчення навчального матеріалу дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку», необхідне методичне забезпечення, складові та технологію оцінювання навчальних досягнень студентів.

Курс «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку» ґрунтується на класичних та сучасних наукових дослідженнях у галузі ігрової діяльності та є складовою частиною дисциплін циклу професійно-педагогічної підготовки. Її вивчення передбачає розвиток особистості з високим рівнем теоретичних і практичних знань, свідомості і культури. Освіта майбутніх бакалаврів у галузі дошкільної освіти як цілісне культурологічне явище, що включає процеси навчання, виховання, розвитку особистості, повинна спрямовуватися на вміння організовувати ігрову діяльність дітей дошкільного віку, як складову системи дошкільної освіти.

Мета курсу – теоретична та практична підготовка студентів до виконання кваліфікаційних обов'язків вихователя щодо організації, діагностики та планування ігрової діяльності дітей дошкільного віку, методичної роботи з питань педагогічного супроводу ігрової діяльності дошкільників.

Завдання курсу:

теоретико-методологічні – є систематизація знань студентів про ігрову діяльність (гру) та методику керівництва нею; окреслення змісту ігрової діяльності у програмно-методичному забезпеченні дошкільної освіти;

методичні – оволодіння студентами методичними засадами педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей дошкільного віку;

практичні – формування умінь доцільно використовувати методи і прийоми організації ігрової діяльності в освітньому просторі дошкільного навчального закладу, діагностувати ігрові інтереси та вміння дітей, планувати ігрову діяльність дошкільників.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні:

знати: особливості ігрової діяльності дітей дошкільного віку; складові методології ігрової діяльності: принципи, теорії гри, об'єктивні закони і закономірності, концепції, підходи, категоріально-понятійний апарат, функції гри, структуру ігрової діяльності, класифікацію ігор; зміст ігрової діяльності у програмно-методичному забезпеченні дошкільної освіти; методичні засади педагогічного супроводу ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

уміти: проектувати ігрову діяльність дітей дошкільного віку; використовуючи педагогічні методи і прийоми, які б сприяли засвоєнню теоретичних знань з теорії і методики ігрової діяльності дітей дошкільного віку, розвитку пізнавальних інтересів, формуванню необхідних професійних вмінь і навичок; здійснювати у процесі керівництва грою динамічну мобілізацію всіх її структурних на досягнення позитивного педагогічного результату; забезпечувати розвивально-виховне ігрове середовище у дошкільному навчальному закладі; будувати процес ігрової діяльності на рівнях «педагог – дитина», «педагог – батьки – дитина», «педагог – педагог».

Кількість годин, відведених навчальним планом на вивчення дисципліни, становить 108 год., із них 18 год. – лекції, 18 год. – семінарські заняття, 66 год. – самостійна робота, 6 год. – модульний контроль. Вивчення бакалаврами навчальної дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку» завершується складанням заліку.

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
І.ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 3	Спеціальність 7.010101 дошкільна освіта ОКР «Спеціаліст»	Денна форма навчання
Модулів -3		Нормативна
Змістових модулів - 3		Рік підготовки:
		5
Загальна кількість годин - 108		Семестр:
		9
Тижневих годин для денної форми навчання:		Лекції 18 год.
аудиторних: 2		Семінарські 18 год.
		Самостійна робота 66 год.
		Модульний контроль 6 год.
		Семестровий контроль
		Вид контролю залік

II. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Назви теоретичних розділів	Кількість годин					
		Разом	Аудиторних	Лекцій	Семінарських	МКР	Самостійна робота
Змістовий модуль І. ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ							
1-2.	Теорія гри		6	4	2		10
3.	Теоретичні засади класифікації ігор дітей дошкільного віку		6	2	4		12
Разом		36	12	6	6	2	22
Змістовий модуль ІІ. ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
4.	Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку		4	2	2		6
5.	Планування ігрової діяльності дітей в різних вікових групах		4	2	2		8
6.	Вимоги до організації різних видів ігор дітей дошкільного віку		4	2	2		8
Разом		36	12	6	6	2	22
Змістовий модуль ІІІ. МЕТОДИЧНА РОБОТА З ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ							
7.	Діагностика ігрових інтересів дітей дошкільного віку		4	2	2		8
8.	Особливості створення ігрового середовища в ДНЗ		4	2	2		6
9.	Методична робота з педагогами з організації ігрової діяльності дітей		4	2	2		8
Разом		36	12	6	6	2	22
Разом за навчальним планом		108		18	18	6	66

ІІІ. ПРОГРАМА

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ

Лекція 1-2. Теорія гри (4 год.)

Значення теорії ігрової діяльності дітей для дошкільної освіти. Сутність термінологічного словосполучення «теорія ігрової діяльності» Зміст поняття «методологія теорії ігрової діяльності». Визначення вихідних позицій теорії ігрової діяльності. Характеристика вихідних теорій сучасної наукової інтерпретації ігрової діяльності. Принципи, Об'єктивні закони і закономірності та наукові підходи в методологічному забезпеченні теорії ігрової діяльності. Категоріально-понятійний апарат теорії ігрової діяльності.

Основні складові педагогічної теорії ігрової діяльності дітей як системна цілісність (Л.Артемова, Р. Жуковська, Т. Маркова, Н. Михайленко, Е.Костяшкін, Б.Кобзар, О.Огородніков, К.Агафонова, Л.Веденісова, Р.Зіміна, В.Чубенко та ін.).. Структура ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Характеристика структурних компонентів ігрової діяльності (мотиваційний, цільовий, змістовий, процесуально-операційний, контрольно-оцінний, результативний)

Ключові поняття теми: методологія ігрової діяльності, теорія ігрової діяльності, принципи, закони та закономірності.

Рекомендована література:

Основна: 1, 4.

Додаткова: 5, 7.

Семінар 1. Особливості ігрової діяльності дітей дошкільного віку

Лекція 3. Теоретичні засади класифікації ігор дітей дошкільного віку

Сутність *класифікації* ігор дітей дошкільного віку та її педагогічне значення. Проблема класифікації дитячих ігор в історії вітчизняної педагогіки. Структура гри як критеріальна основа класифікації ігор дітей. Поділ ігор дітей дошкільного віку на дві системоутворюючі групи. Особливості творчих ігор дітей. Якісна характеристика ігор за готовими правилами. Види творчих ігор. Видове розмаїття ігор за готовими правилами.

Ключові поняття теми: *класифікації* ігор дітей, структура гри як критерій класифікації, творчі ігри, ігри за готовими правилами.

Рекомендована література:

Основна: 1, 3, 4.

Додаткова: 7.

Семінар 2-3. Класифікація ігор дітей дошкільного віку.

Змістовий модуль 2

ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 4. Сучасне програмно-методичне забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку (2 год.)

Аналіз сприятливих соціальних умов для розвитку теорії й практики національної освіти загалом та порушеної в дослідженні проблеми зокрема на початку 90-их років XX століття. Основні нормативно-правові документи: "Базовий компонента дошкільної освіти України" (2012), Національна програма "Освіта" (Україна XXI століття) (1994р), та "Діти України" (1998р.).

Мета і завдання роботи дошкільних навчальних закладів у чинних програмах, які рекомендовано Міністерством освіти і науки України.

Ключові поняття теми: нормативно-правові документи, науковий потенціал.

Рекомендована література:

Основна: **1, 3, 6.**

Додаткова: **8, 10.**

Семінар 4. Зміст програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності.

Лекція 5. Планування ігрової діяльності дітей в різних вікових групах (2 год.)

Особливості планування ігрової діяльності дітей в різних вікових групах відповідно до чинних нормативних документів. Види планування, структурні компоненти. Вимоги до планування ігрової діяльності дітей. Висвітлення передового педагогічного досвіду щодо планування ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Ключові поняття теми: планування, структура планування..

Рекомендована література:

Основна: **1, 2.**

Додаткова: **8, 9.**

Семінар 5. Планування ігрової діяльності дітей в різних вікових групах

Лекція 6. Вимоги до організації різних видів ігор дітей дошкільного віку.

Особливості ігрової діяльності дітей різних вікових груп. Етапи розвитку ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Забезпечення продуктивного функціонування всіх структурних компонентів ігрової діяльності.

Особливість методики керівництва творчими іграми та іграми за правилами. Принципи організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку. Система педагогічних методів і прийомів. Вимоги до керівника грою.

Ключові поняття теми: етапи розвитку ігрової діяльності дітей, керівництво грою.

Рекомендована література:

Основна: 1.

Додаткова: 7, 8.

Семінар 6. Керівництво ігровою діяльністю дітей дошкільного віку.

Змістовий модуль 3

МЕТОДИЧНА РОБОТА З ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Лекція 7. Діагностика ігрових інтересів дітей дошкільного віку (2 год.)

Психолого-педагогічна оцінка впливу ігрової діяльності на особистісний розвиток дитини. Мета та завдання діагностування ігрових інтересів та ігрових умінь дітей дошкільного віку. Характеристика діагностичних методик. Особливості діагностування ігрових інтересів дітей дошкільного віку. Аналіз результатів діагностики.

Ключові поняття теми: діагностика, ігрові інтереси, ігрові вміння.

Рекомендована література:

Основна: 3, 4.

Додаткова: 8.

Лекція 8. Особливості створення ігрового середовища в ДНЗ (2 год.)

Розвивально-виховне ігрове середовище ДНЗ. Педагогічна доцільність щодо створення розвивально-виховного ігрового середовища в дошкільному навчальному закладі. Ігровий простір ДНЗ, зміст та його складники. Вимоги до організації ігрового простору. Ігрові реквізити та вимоги до них.

Рекомендована література: розвивально-виховне ігрове середовище, ігровий простір, ігровий реквізит.

Основна: 2, 4.

Додаткова: 5, 8.

Семінар 7-8. Особливості створення ігрового середовища в ДНЗ

Лекція 9. Методична робота з педагогами з організації ігрової діяльності дітей.

Технології організаційно-методичного керівництва: педрада, щомісячний семінар-практикум, пропаганда наряду серед батьків, індивідуальна робота з родиною, встановлення зв'язків з різними установами (школа, Музей іграшки тощо) задля здійснення освітньо-виховної роботи дітьми і родинами. Форми організаційно-методичної роботи з вихователями: групові консультації, практичні заняття, круглі столи, дискусії, презентації

практичного досвіду.

Практичне забезпечення педагогів, батьків та громадськості шляхом добору методичної літератури, організації виставок, створення опорних конспектів ігор, конкурсів, спільних заходів з родинами, школою.

Ключові поняття теми: технології організаційно-методичного керівництва, форми організаційно-методичної роботи з вихователями.

Основна: **1, 2.**

Додаткова: **8.**

Семінар 9. Форми методичної роботи з педагогами з організації ігрової діяльності дітей.

IV. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ «ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ»

Разом: 108 год., лекції – 18 год., семінарські заняття – 18 год., самостійна робота – 66 год., модульний контроль – 6 год.

Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II			Змістовий модуль III		
Назва модуля	Методолого-теоретичні засади ігрової діяльності дітей		Нормативно-правове забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку			Методична робота з організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку		
Кількість балів за модуль	71 бал		81 бал			106 балів		
Теми лекцій	Теорія гри 2б.	Теоретичні засади класифікації ігор дітей дошкільного віку 1б.	Сучасне програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку 1б.	Планування ігрової діяльності дітей в різних вікових групах. 1б.	Вимоги до організації різних видів ігор дітей дошкільного віку. 1б.	Діагностика ігрових інтересів дітей дошкільного віку 1 б.	Особливості створення ігрового середовища 1 б.	Методична робота з педагогами з організації ігрової діяльності дітей. 1б.
Теми семінарських занять	Особливості ігрової діяльності дітей дошкільного віку 11 б.	Класифікація ігор дітей дошкільного віку.22б.	Зміст програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності. 11 б.	Планування ігрової діяльності дітей в різних вікових групах 11 б.	Керівництво ігровою діяльністю дітей дошкільного віку. 11 б.	Особливості створення ігрового середовища в ДНЗ 22 б.		Форми методичної роботи з педагогами з організації ігрової діяльності дітей. 11 б.
Самостійна робота	Табл. 6.1 (25бал)		Табл. 6.1 (10 бал)	Табл. 6.1 (10 бал)	Табл. 6.1 (10 бал)	Табл. 6.1 (20 бал.)		Табл. 6.1 (10 бал)
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота 1 (25 балів)		Модульна контрольна робота 2 (25 балів)			Модульна контрольна робота 3 (25 балів)		
Підсумковий контроль	Залік Максимальна кількість балів за семестри 258 (коефіцієнт – 2, 58)							

Розподіл балів, які отримують студенти з дисципліни

Разом: 108 год., із них 22 год. – лекції, 20 год. – семінарські заняття, 60 год. – самостійна робота, 6 год. – модульний контроль.

Поточне тестування та самостійна робота								Сума
Змістовий модуль 1. Методолого-теоретичні засади ігрової діяльності дітей			Змістовий модуль 1. Нормативно-правове забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку			Змістовий модуль 1. Методична робота з організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку		
Т. 1.1.	Т.1.2.	Т.1.3. - 1.4	Т.2.1.	Т.2.2.	Т.2.3.	Т.3.1. -3.2	Т.3.3	100
17	17	23	22	23	12	22	23	
МКР №1 – 25 балів			МКР №2 – 25 балів			МКР № 3 – 25 балів		
Максимальна кількість балів за семестри 258 (коефіцієнт – 2, 58)								

Дисципліна $258:100=2,58$ (коефіцієнт – 2, 58); Студент набрав 258 бали; Розрахунок $258: 2,58= 100$ балів; Оцінка за шкалою: А.

V. ПЛАНИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Змістовий модуль 1 ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ

**Семінар 1. Особливості ігрової діяльності дітей дошкільного віку
(2 год.)**

План заняття

1. Розвиток ігрової діяльності дітей дошкільного віку.
2. Структура ігрової діяльності дітей.
3. Якісна характеристика структури ігрової діяльності дітей як системного явища:
  1. Мотиваційний компонент гри.
  2. Особливості цільового компоненту ігрової діяльності.
  3. Змістовий (когнітивний) компонент ігрової діяльності.
  4. Характеристика процесуально-операційного компоненту.
  5. Контрольно-оцінний компонент гри.
  6. Результативний компонент ігрової діяльності.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2.

Додаткова література: 5.

Семінар 2-3. Класифікація ігор дітей дошкільного віку (4 год.).

План заняття

1. Сутність поняття класифікація
2. Історичний досвід класифікації дитячих ігор
3. Теоретична основа класифікації ігор дітей дошкільного віку
- II. Характеристика основних класифікаційних груп дитячих ігор.
7. Творчі ігри дітей.
8. Група ігор за готовими правилами.
9. Якісна характеристика окремих видів творчих ігор та ігор за правилами.

Рекомендована література:

Основна : 1, 3.

Додаткова: 5, 7.

Змістовий модуль 2

ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Семінар 4. Зміст програмно-методичного забезпечення ігрової діяльності (2 год.).

План заняття

1. Проаналізувати зміст програмного забезпечення ігрової діяльності у чинних програмах ДНЗ України.
2. Порівняти зміст ігрової діяльності у чинних програмах ДНЗ України.
3. Охарактеризувати сучасне методичне забезпечення ігрової діяльності (методичні посібники Л. Артемової, Т. Піроженко та ін.; аналіз змісту періодичних видань).

Рекомендована література:

Основна: 2, 4.

Додаткова: 7.

Семінар 5. Планування ігрової діяльності дітей в різних вікових групах

1. Охарактеризувати вимоги до планування та організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку.
2. Практика планування та організації ігрової діяльності у ДНЗ (аналіз діяльності дошкільної установи).
3. Складання перспективного плану організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Рекомендована література:

Основна: 1, 2.

Додаткова: 8.

Семінар 6. Керівництво ігровою діяльністю дітей дошкільного віку

План заняття

1. Методичний супровід ігровою діяльністю дітей дошкільного віку:
2. Методи і прийоми керівництва творчими іграми.
3. Вплив спрямованості і керівництва творчими іграми на розвиток гри як діяльності, оволодіння способами побудови гри, формування особистості дитини, дитячого ігрового співтовариства.
4. Сюжетно-ролеві ігри, їх особливості, значення у вихованні дітей.
5. Конструктивно-будівельні, як вид творчої гри, їх особливості і розвиваюче значення.
6. Ігри-драматизації та театралізації, їх особливості і розвиваюче значення.

Рекомендована література:

Основна: 2, 4.

Додаткова: 6, 7, 8.

Змістовий модуль 3

**МЕТОДИЧНА РОБОТА З ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ**

4

Семінар 7-8. Особливості створення ігрового середовища в ДНЗ (4 год.)

1. Діагностика ігрових інтересів дітей дошкільного віку, її мета та завдання
2. Охарактеризувати діагностичні методики дослідження ігрових інтересів дітей дошкільного віку.
3. Методи та прийоми підвищення інтересу до гри у дітей дошкільного віку.
4. Роль вихователя в організації ігор дошкільників
5. Презентація досвіду роботи сучасних ДНЗ в організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 5, 8.

Семінар 9. Форми методичної роботи з педагогами з організації ігрової діяльності дітей. (2 год.).

План заняття

1. Охарактеризувати форми методичної роботи з педагогами щодо організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку.
2. Презентація форми методичної роботи з педагогами щодо організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку
2. Обґрунтування власної моделі організаційно-методичного керівництва здійснення освітньо-виховної роботи у напрямку ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Рекомендована література:

Основна: 4.

Додаткова: 7.

VI. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль 1

ТЕОРЕТИКО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ

1. Скласти картотеку різних видів ігор для дітей дошкільного віку (вік за вибором) на обрану тематику відповідно до обраної класифікації.

Змістовий модуль 2

ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 4. Сучасне програмно-методичне забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку

1. Проаналізувати зміст чинних документів щодо організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

2. Зробити презентацію методичного посібника щодо організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку (2015-2016 рік видання).

Тема 5. Планування ігрової діяльності дітей в різних вікових групах.

1. Скласти план організації ігрової діяльності дітей (вік за вибором) на одне півріччя.

Тема 6. Вимоги до організації різних видів ігор дітей дошкільного віку.

1. Скласти конспект ознайомлення дітей з новою дидактичною або рухливою грою.

2. Скласти план розгортання сюжетно-рольової гри (модель за вибором).

Змістовий модуль 3
МЕТОДИЧНА РОБОТА З ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

Тема 7. Діагностика ігрових інтересів дітей дошкільного віку

1. Дібрати 5 діагностичних методик на виявлення ігрових інтересів або ігрових умінь дітей дошкільного віку. Продіагностувати 5 дітей за однією з методик. Обробити результат.

Тема 8. Особливості створення ігрового середовища в ДНЗ

1. Розробити модель ігрового середовища в групі ДНЗ відповідно до чинних вимог (вік за вибором)

Тема 9. Методична робота з педагогами з організації ігрової діяльності дітей.

1. Розробити конспект нетрадиційної форми роботи з педагогами з проблеми організації ігрової діяльності дітей дошкільного віку.

Таблиця 6.1

КАРТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали	Термін виконання (тижні)
Змістовий модуль 1 МЕТОДОЛОГО-ТЕОРЕТИЧНІ ЗАСАДИ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ			
Тема 1-2. Теорія гри (10 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, модульний контроль	10	
Тема 3. Теоретичні засади класифікації ігор дітей дошкільного віку (12 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	15	
Змістовий модуль 2 ПРОГРАМНО-МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
Тема 4. Сучасне програмно-методичне забезпечення ігрової діяльності дітей дошкільного віку (6 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	10	
Тема 5. Планування ігрової діяльності дітей в різних вікових групах (8 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, модульний контроль	10	
Тема 6. Вимоги до організації різних видів ігор дітей дошкільного віку (8 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, модульний контроль	10	
Змістовий модуль 3 МЕТОДИЧНА РОБОТА З ОРГАНІЗАЦІЇ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ			
Тема 7. Діагностика ігрових інтересів дітей дошкільного віку (8 год.)	Семінарське заняття, модульний контроль	10	
Тема 9. Особливості створення ігрового середовища в ДНЗ (6 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, модульний контроль	10	
Тема 9. Методична робота з педагогами з організації ігрової діяльності дітей (8 год.)	Семінарське заняття, індивідуальне заняття, модульний контроль	10	
<i>Разом: 66 год.</i>		<i>Разом: 85 балів</i>	

ВІІ. СИСТЕМА ПОТОЧНОГО І ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАНЬ

Навчальні досягнення спеціалістів, магістрів із дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку» оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок; розширення кількості підсумкових балів до 100.

Контроль успішності студентів з урахуванням поточного і підсумкового оцінювання здійснюється відповідно до навчально-методичної карти (п. IV), де зазначено види й терміни контролю. Систему рейтингових балів для різних видів контролю та порядок їх переведення у національну (4-бальну) та європейську (ECTS) шкалу подано у табл. 8.1, табл. 8.2.

Таблиця 8.1

Розрахунок рейтингових балів за видами поточного (модульного) контролю за 9-11 семестри.

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць до розрахунку	Всього
1.	Відвідування лекцій	1	9	9
2.	Відвідування семінарських занять	1	9	9
3.	Виконання домашнього завдання	5	17	85
4.	Робота на семінарському занятті	10	5	50
5.	Модульна контрольна робота	25	3	75

Максимальна кількість балів 258

Разом: 258 бали

Дисципліна $258:100=2,58$ (коефіцієнт – 2, 58); Студент набрав 258 бали; Розрахунок $258: 2,58= 100$ балів; Оцінка за шкалою: А.

У процесі оцінювання навчальних досягнень спеціалістів застосовуються такі методи:

- **Методи усного контролю:** індивідуальне опитування, фронтальне опитування, співбесіда, екзамен.
- **Методи письмового контролю:** модульне письмове тестування; підсумкове письмове тестування, звіт, реферат, есе.
- **Комп'ютерного контролю:** тестові програми.
- **Методи самоконтролю:** уміння самостійно оцінювати свої знання,

самоаналіз.

Таблиця 8.2

Порядок переведення рейтингових показників успішності у європейські оцінки ECTS

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за 4- бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS
1 – 34	«незадовільно» (з обов’язковим повторним курсом)	F
35 – 59	«незадовільно» (з можливістю повторного складання)	FX
60 – 74	«задовільно»	ED
75 – 89	«добре»	CB
90 – 100	«відмінно»	A

Загальні критерії оцінювання успішності студентів, які отримали за 4-бальною шкалою оцінки «відмінно», «добре», «задовільно», «незадовільно», подано у табл. 8.3

Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень студентів

Оцінка	Критерії оцінювання
«відмінно»	Ставиться за повні та міцні знання матеріалу в заданому обсязі, вміння вільно виконувати практичні завдання, передбачені навчальною програмою; за знання основної та додаткової літератури; за вияв креативності у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.
«добре»	Ставиться за вияв студентом повних, систематичних знань із дисципліни, успішне виконання практичних завдань, засвоєння основної та додаткової літератури, здатність до самостійного поповнення та оновлення знань. Але у відповіді студента наявні незначні помилки.
«задовільно»	Ставиться за вияв знання основного навчального матеріалу в обсязі, достатньому для подальшого навчання і майбутньої фахової діяльності, поверхову обізнаність з основною і додатковою літературою, передбаченою навчальною програмою; можливі суттєві помилки у виконанні практичних завдань, але студент спроможний усунути їх із допомогою викладача.
«незадовільно»	Виставляється студентові, відповідь якого під час відтворення основного програмового матеріалу поверхова, фрагментарна, що зумовлюється початковими уявленнями про предмет вивчення. Таким чином, оцінка «незадовільно» ставиться студентові, який неспроможний до навчання чи виконання фахової діяльності після закінчення ВНЗ без повторного навчання за програмою відповідної дисципліни.

Кожний модуль включає бали за поточну роботу студента на семінарських, практичних заняттях, виконання самостійної роботи, модульну контрольну роботу.

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в режимі комп'ютерної діагностики або з використанням роздрукованих завдань.

Реферативні дослідження та есе, які виконує бакалавр за визначеною тематикою, обговорюються та захищаються на семінарських заняттях (див. п. «Захист творчих проектів»).

Модульний контроль знань спеціалістів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу модуля.

У табл. 8.4 представлено розподіл балів, що присвоюються бакалаврам упродовж вивчення дисципліни «Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку».

Таблиця 8.4

МОДУЛІ						Модульні контрольні роботи ЗМ 1, ЗМ 2, ЗМ 3.	ПМК
Змістовий модуль 1 (семінарське заняття, самостійна робота)		Змістовий модуль 2 (семінарське заняття, самостійна робота)		Змістовий модуль 3 (семінарське заняття, самостійна робота)			
Т 1- 2	Т 3	Т 4-5	Т 6	Т 7	Т 8-9		
24	22	29	27	23	28	75	

Разом: 258 бали

Дисципліна $258:100=2,58$ (коефіцієнт – 2, 58); Студент набрав 258 бали;
Розрахунок $258: 2,58= 100$ балів; Оцінка за шкалою: А.

Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, під час виконання самостійної та індивідуальної навчально-дослідної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання; творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

IX. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

I. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності

1) За джерелом інформації:

- *Словесні:* лекція (традиційна, проблемна, лекція-прес-конференція) із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.
- *Наочні:* спостереження, ілюстрація, демонстрація.
- *Практичні:* вправи.

2) За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

3) За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

4) За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

II. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

1) Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо).

X. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ КУРСУ

- опорні конспекти лекцій;
- робоча навчальна програма;
- збірка тестових і контрольних завдань для тематичного (модульного) оцінювання навчальних досягнень студентів.

XI. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна література:

1. Гра дошкільника: теорія і практика. Дайджест 5 / Упор. Г. І. Григоренко. – Запоріжжя ТОВ «ЛПС», 2007. – 196 с.
2. Кудикіна Н.В. Теорія ігрової діяльності: моногр. / Н.В. Кудикіна. – К.: Київ. ун-т ім. Б. Грінченка, 2012. – 236 с.
3. Організація ігрової діяльності дітей дошкільного віку / 2-ге вид., зі зм. та доп. / авт.-упор. А. П. Бурова. – Тернопіль: Мандрівець, 2013. – 296 с.
4. Павелків Р. В. Гра як провідна діяльність дітей дошкільного віку // Дитяча психологія : навч. посіб. / Р. В. Павелків, О. П. Цигипало. - К. : Академвидав, 2011. – 373 с.

Додаткова література:

1. Гончаренко А. М. Граємо разом – з іграшками та без них / А. М. Гончаренко // Дошкільне виховання. –2014. – № 2. – С. 10-12.
2. Ігрова діяльність старших дошкільників / Упор. Н. Ф. Юрченко – Х. : Вид. група «Основа», 2011. – 304 с.
3. Зайцева Т.Ю. Діяльність дошкільного навчального закладу в режимі інноваційного розвитку : посібник на допомогу працівникам дошкільних навчальних закладів/ Т.Зайцева, Н. Юрчик. – Тернопіль : Мандрівець, 2014. – 328 с.
4. Організація дитячої ігрової діяльності в контексті наступності дошкільної та початкової освіти. Навчально-методичний посібник / За ред. Г. С. Тарасенко. – К.: Видавничий Дім «Слово», 2010. – 320 с.
5. Піроженко Т. О. Ігрова діяльність дошкільника. Старший дошкільний вік : навч-метод. посіб. / Т. О. Піроженко, К. В. Карасьова. – К. : Генеза, 2014. – 96 с.
6. Поніманська, Т.І. Дошкільна педагогіка [Текст] : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Тамара Іллівна Поніманська. – К. : Академвидав, 2004. – 456 с.
7. Шуть М. Школа ігромайстерності. – К.: Вид. дім «Шкіл. світ»: Вид. Л. Галіцина, 2006. – 128 с.

**Робоча програма навчального курсу
«ТЕОРІЯ І МЕТОДИКА ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ
ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ»**

Укладач: Стаєнна Олена Олександрівна кандидат педагогічних наук,
старший викладач кафедри дошкільної освіти.

Б 72. Теорія і методика ігрової діяльності дітей дошкільного віку.
Програма навчальної дисципліни / Укладач: О.О. Стаєнна – К.: Київський
університет імені Бориса Грінченка, 2016. – 27 с.